Nog is er plaats

Lezen: Lukas 14: 15-24 en Johannes 14:1-3

Tekst: Lucas 14:22b

Zingen:
Psalm 49:1
Psalm 80:6
Psalm 103:8, 9
Psalm 95:4, 5
Psalm 16:3
Psalm 79:4

Deze laatste dag van het jaar 2025, gemeente, komt het woord des Heeren tot ons vanuit de eerste schriftlezing, Lukas 14, vers 22. De laatste woorden. De tekst voor de prediking, Lukas 14, vers 22b. Waar wij het woord van God als volgt lezen. En nog is er plaats. Geliefde gemeente, in Lukas 13, het vorige hoofdstuk, komen wij de gelijkenis tegen. Van de onvruchtbare vijgenboom. Er was een man die wilde een vijgenboom planten. En hij vond een wijngaardenier en heeft gevraagd of hij in die wijngaard zijn vijgenboom mocht planten. Elk jaar ging hij daar naartoe. En na drie jaar vond deze man nog steeds geen vrucht. En toen zei hij, zie, ik kom nu drie jaren zoekende vrucht op deze vijgenboom en ik vind ze niet. Houw hem uit. Waartoe beslaat hij onnuttelijk de aarde. Zo vond het gesprekje plaats met de wijngaardenier. En weet u wat de wijngaardenier toen zei? Heer, laat hem ook dit jaar. Totdat ik om hem gegraven en mest gelegd zal hebben. En indien hij vrucht zal voortbrengen, laat hem staan. Maar indien niet, zo zult gij hem namaals uithouwen. Hoe komt het dat u hier vanavond nog zit? Hoe komt het dat jij er nog bent, jongen, meisje? Hoe komt het dat de Heere ons nog niet heeft weggenomen in het jaar 2025? Zal ik je dat eens vertellen? Omdat de Heer Jezus tegen zijn Vader gezegd heeft, laat die man, laat die vrouw, die jongen, dat meisje dit jaar nog staan. Daarom bent u hier nog. Maar hoe lang nog? Wie zal de eerste zijn in 2026 die door de Heere zal worden weggenomen? Hoe gaan wij nou dit jaar uit, lieve gemeente? Hoe gaan we nou straks om twaalf uur over de grens heen naar het jaar 2026? Mag ik het heel na aan uw hart leggen? Met vrucht of zonder vrucht? Moet ik het nog duidelijker zeggen? Met Christus of zonder Christus? Hoe ga je straks de grens over? Lieve gemeente, hoe? Ja, dat zijn vragen die op zo'n laatste dag best gesteld mogen worden. Dat zijn levensvragen. Want in het afgelopen jaar was er de dood. Ook uit onze midden heeft de Heere mensen, mensjes weggenomen.

Zo zijn wij samengekomen op de laatste dag van het jaar onzes Heeren 2025. Ik weet niet hoe het u vergaat, maar het zal wel ongeveer zo zijn als bij mij: dit jaar is ontzaglijk snel gegaan. Zo was het nog 1 januari 2025, en zo zijn die twaalf maanden voorbijgevlogen. Er was voorspoed, ja zeker, maar er waren ook tijden van tegenspoed, verdriet, pijn, eenzaamheid, onzekerheid en spanningen. Tegelijkertijd gaf de Heere ook vreugdevolle momenten, dankbare momenten en zegeningen: kinderen mochten geboren worden, huwelijken werden gesloten en jubilea gevierd. Maar alles wat geweest is, keert niet meer terug. Het is geschiedenis, verleden tijd.

Ondanks alles wat nu achter ons ligt in het jaar 2025, is er één ding gebleven en dat blijft bestaan tot de jongste dag: het heerlijke Woord van God. Ook in het afgelopen jaar is de Heere gekomen

met Zijn Woord. Heeft Hij het waargemaakt wat de profeet Jesaja heeft mogen profeteren? *Een stem zegt: Roep! En hij zegt: Wat zal ik roepen? Alle vlees is gras, en al zijn goedertierenheid als een bloem des velds. Het gras verdort, de bloem valt af, als de Geest des HEEREN daarin blaast; voorwaar, het volk is gras. Het gras verdort, de bloem valt af; maar het woord onzes Gods bestaat in der eeuwigheid*. (Jesaja 40:6-8)

Gemeente, nu gaf de Heere dat ook in het afgelopen jaar de woorden der zaligheid tot u en jou gebracht mochten worden. Hoe dikwijls heeft de Heere het ook in het afgelopen jaar niet laten horen: *nog is er plaats*. *Ik heb nog andere schapen, die van deze stal niet zijn; ook die moet Ik toebrengen; en zij zullen Mijn stem horen; en het zal worden één kudde en één Herder.* (Johannes 10:16) Dat is een wonder, een groot wonder dat, ondanks alles wat er is, het Woord bleef klinken. En nu laat de Heere u niet eerder het jaar 2025 uitgaan en het nieuwe jaar ingaan, voordat Hij het u en jou nog een keer op het hart bindt en laat horen: *nog is er plaats*.

Dat zijn de woorden van onze tekst, en dat is tegelijkertijd ook het thema voor de prediking: *nog is er plaats*. We gaan drie gedachten overdenken vanuit de gelijkenis:

1. Een plaats door Christus verworven.
2. Een plaats in ongeloof verworpen.
3. Een plaats door genade verkregen.

1. Een plaats door Christus verworven

Het is op een sabbat als we de Heere Jezus ontmoeten in het huis van een van de oversten der Farizeeën. Deze man heeft een grote maaltijd aangericht en georganiseerd, en verschillende mensen daarvoor uitgenodigd. Wat waren dat voor mensen die hij uitnodigde en die bij hem aan tafel mochten liggen? We kunnen het lezen in het zevende vers van Lukas 14: het zijn mensen die de voorste zitplaatsen verkozen, mensen die zo graag de beste en hoogste plaats willen hebben, mensen die denken dat ze daar ook nog recht op hebben. Ze waren te hoogmoedig om de laagste plaats in te nemen. Uit de verzen 12 tot en met 14 kunnen wij opmaken dat de gastheer die deze broodmaaltijd heeft georganiseerd precies zo een is als zijn gasten. Waarom heeft hij de wetgeleerden en Farizeeën uitgenodigd? Om later ook door hen weer uitgenodigd te worden, om in een goed blaadje te komen bij hen, en als hij dan straks uitgenodigd wordt, wil hij ook aan die maaltijd de hoogste plaats innemen. Kijk, dat kenmerkte hun staan in de kerk en de maatschappij van die dagen.

Te midden van dat hoogmoedige gezelschap zit de Heere Jezus, Die het eens gezegd heeft: *Leert van Mij, dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart*. (Mattheüs 11:29) En als een van de genodigden uitroept: *Zalig is hij, die het brood eet in het Koninkrijk Gods!* (Lukas 14:15), gaat de Heere Jezus in liefde en met ernst een gelijkenis vertellen. In die gelijkenis laat Hij duidelijk uitkomen hoe het er werkelijk aan toegaat in het Koninkrijk van God. Hij stelt dat Koninkrijk voor als een feestmaal, een rijk gedekte tafel met zeer veel plaatsen, waarvoor velen uitgenodigd worden, opdat Zijn huis vol zou worden.

Dat kostte de koning, die in vers 16 aangeduid wordt als een zeker mens, zeer veel voorbereidingen. Al dat eten en drinken moest ingeslagen worden, het moest klaargemaakt worden, de tafels moesten zorgvuldig gedekt worden en de uitnodigingen moesten verzonden worden. Die koning deed er alles aan om een zeer rijke, overvloedige maaltijd klaar te maken, een

maaltijd waar werkelijk niets aan ontbrak. Vandaar dat de koning zijn knechten uitzond toen alles klaar was met de boodschap: *Komt, want alle dingen zijn nu gereed*. (Lukas 14:17) Alles is klaar, alles ligt klaar, en daarom roept Hij de genodigden toe: Kom!

Gemeente, deze maaltijd die de Heere Jezus voorstelt in deze gelijkenis, is in de Bijbel het beeld van de overvloedige genade die er bij de Heere te verkrijgen is voor arme zondaren. Die maaltijd is het beeld van de zaligheid. Het ziet op alle geestelijke zegeningen die Christus verworven heeft om die weg te schenken aan een arme zondaar. Ja, ten diepste wijst die maaltijd met alles wat er op die tafel te vinden is, op Christus. Die juist zo'n waarde gaat krijgen voor mensen die in verlegenheid geraakt zijn door het werk van Gods Heilige Geest en die het uitgeroepen hebben: Is er nog een middel om aan de welverdiende straf te ontgaan en wederom tot genade te komen? Nu, dat middel is er en dat middel wordt gepredikt: *Komt, want alle dingen zijn gereed*.

Nu is het God Zelf, gemeente, en hoe menigmaal heeft dat van deze plaats niet geklonken? Nu is het God Zelf die voor de mogelijkheid gezorgd heeft dat een verloren zondaar behouden kan worden en behouden zal worden. Ja, dat lag al van eeuwigheid vast. Dat was nu dat welbehagen waar die engelen van zongen in de velden van Efratha: *Ere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen*. (Lukas 2:14) O, nu heeft God een weg uitgedacht, gemeente, om een zondaar een plaatsje te geven in Zijn Koninkrijk aan de tafel van de bruiloft van het Lam. En dat is Christus.

Het was vroeger nog wel hier en daar de gewoonte in gemeenten dat je plaatsengeld moest betalen voor de plaats die je innam in de kerk, zodat je kon zeggen: ik heb een vaste plaats. Zo'n plaats was dus betaald. Nu, gemeente, in het huis des Vaders hierboven zijn betaalde plaatsen, en die plaatsen zijn zeer duur gekocht. Dat was noodzakelijk, want om op die plaats bij God te kunnen komen, mogen er geen zonden zijn. En wat is er nu gebeurd? Nu zitten wij vol van zonden en ongerechtigheden. Dat is gekomen door onze val in het paradijs. En God kan geen gemeenschap hebben met een mens die vol van zonden is. Wij kunnen niet bij die plaats komen bij God; die is ontoegankelijk geworden door onze zonden. Als God de zonden ziet, gemeente, dan is Hij vertoornd. Dan moet de Heere uitspreken: *Gaat weg van Mij, gij werkers der ongerechtigheid*. (Mattheüs 7:23)

En toch laat Gods Woord ons weten dat er een plaats bij God is, jawel, voor een zondaar. Dan denk ik aan de geschiedenis van Mozes, nadat het volk gezondigd had tegen het tweede gebod en het gouden kalf gemaakt had. Mozes was zo geschokt dat hij een ogenblik begeerde om in de nabijheid van de Heere troost te mogen vinden bij zijn God. Toen heeft Mozes gezegd: *Heere, toon mij Uw heerlijkheid*. (Exodus 33:18) En heeft de Heere gezegd: Nee, Mozes, dat kan niet. Ik kan Mijn heerlijkheid niet laten zien zoals Mijn heerlijkheid is. Maar toch zul je er dan iets van zien. Dan moet je goed luisteren, Mozes, wat je moet doen. Dan moet je naar de Horeb vluchten, want bij de Horeb is een plaats bij Mij. En daar zal Ik u in de steenrots stellen. En het is gebeurd. Mozes is naar de Horeb gegaan en toen stond hij daar op een steenrots. En wat deed de Heere toen? Toen heeft de Heere hem in die steenrots geplaatst. Want de Heere had gezegd: *Er is een plaats bij Mij*. (Exodus 33:21)

Wat predikt die steenrots nu, die plaats bij God waar Mozes in mocht schuilen? Dat is niemand anders dan Christus. Dat is Christus, zoals we samen gelezen hebben in Johannes 14, Die tegen Zijn discipelen gezegd heeft: *Ik ga heen, om u plaats te bereiden*. (Johannes 14:2) Maar hoe zal Christus dat dan doen? We hebben het met de kerstdagen overdacht: Christus heeft die hemelse heerlijkheid, dat koninklijke paleis in de hemel verlaten. Hij verliet de heerlijkheid, Hij verliet de

rijkdom, om hier op aarde onuitsprekelijk arm te worden, als een mens die geen gedaante noch heerlijkheid meer overhield, dat wij Hem, als wij Hem aanzagen, niet zouden begeren.

En wat heeft de Heere Jezus op aarde steeds opnieuw moeten ondervinden, gemeente? Geen plaats. Geen plaats. Het was in Bethlehem al zo: *omdat voor henlieden geen plaats was in de herberg*. (Lukas 2:7) En kort na Zijn geboorte kon Hij niet eens meer in Bethlehem blijven vanwege de moordplannen van koning Herodes en moest Hij borgtochtelijk vluchten naar Egypte. Geen plaats. Hij Die kon zeggen: *De vossen hebben holen, en de vogelen des hemels nesten; maar de Zoon des mensen heeft niet, waar Hij het hoofd nederlegge*. (Mattheüs 8:20) Geen plaats. Verworpen uit Nazareth, verworpen uit de synagogen. De ene keer wilden ze Hem stenigen, de andere keer wilden ze Hem van de steilte afwerpen. Geen plaats voor de Heere Jezus Christus. Ja, ze hebben het uitgeschreeuwd in de straten van Jeruzalem: Weg met Hem! Weg met Hem! Kruis Hem! Kruis Hem!

En zo kwam Hij aan het einde van Zijn leven te hangen tussen de hemel en de aarde. Geen plaats. Het kon ook niet anders. Zoals Hij naar de aarde gekomen was, zo kon Hij niet meer terug. Want Hij was hier op aarde beladen met de zonde en de schuld van de Zijnen, en naar Gods recht moest Hij daarvoor betalen. Maar het wonder wordt zo groot voor degene die zelf niets hebben om te betalen voor hun schuld. Hij wilde ook die hemelhoge schuld betalen. O, wat schittert hierin de liefde van de Heere Jezus Christus, allereerst tot Zijn Vader, tot de deugden van Zijn Vader, maar tegelijkertijd schittert hier die onuitsprekelijke, opzoekende zondarsliefde tot verloren mensenkinderen.

Nu wilde de Heere Jezus de ganse tijd van Zijn leven ondervinden: geen plaats, geen plaats, geen plaats, om nu een plaatsje te bereiden in het Vaderhuis hierboven voor Zijn ganse Kerk. En dat plaatsje is zo kostbaar, dat plaatsje is zo duur gekocht. Het kostte Christus Zijn leven, het kostte Christus al Zijn bloed. Ja, Hij heeft dit willen doen uit zondaarsliefde. Beladen met de schuld van Zijn kinderen werd Hij als het ware onder het recht van Zijn Vader gedreven om daar de toornende straf op de zonde te dragen. Daarom hing Hij in plaats van zondaren, alsof Hij de grootste schuldenaar was, tussen hemel en aarde. Nee, zo was er voor Christus geen plaats meer in de hemel, en bleef voor Hem maar één plaats over, en dat was de hel, opdat zondaren een plaatsje in dat Koninkrijk Gods zouden ontvangen.

Nu heeft Hij Zelf als het ware met Zijn bloedstorting een weg gebaand tot het Koninkrijk van God, ja, tot het Vaderhart van God. Want Hij heeft alles, alles volbracht aan het kruis van Golgotha en heeft het ook uitgeroepen: *Het is volbracht!* (Johannes 19:30) Toen Hij het uitgeroepen had, liet de Vader zo duidelijk merken: Er is een plaats bij Mij voor zondaren. Want de Vader scheurde het voorhangsel van boven naar beneden, en dat laat ons weten dat er een vrije toegang is gekomen tot de troon van Gods genade. Juist dat gescheurde voorhangsel geeft nu permissie om te prediken: *nog is er plaats*. Een plaats door Christus verworven. En daarom alleen kan de nodiging uitgaan: *Komt! Komt! Want alle dingen zijn gereed*.

2. Een plaats in ongeloof verworpen

Maar wat verschrikkelijk, zeg, wat verschrikkelijk dat die plaats, die zo duur verworven plaats, door velen in ongeloof wordt veracht en verworpen. Dat is onze tweede gedachte: een plaats in ongeloof verworpen.

We lezen in vers 17 dat de dienstknecht van de koning wordt uitgezonden met de boodschap: *Komt, want alle dingen zijn nu gereed*. Het was niet de eerste keer dat deze dienstknecht erop uitgegaan was. Al eerder had hij mensen opgezocht om de uitnodiging te

brengen en te zeggen: Straks gaat de koning een maaltijd bereiden, en als alle dingen gereed zijn, zult u het horen en zult u genodigd worden om naar het paleis te mogen komen. Nu alle dingen gereed zijn, gaat hij voor de tweede keer naar die genodigden toe om te zeggen: Nu kan het feest in het paleis beginnen, want alles, alles is gereed.

Dan gaat die trouwe dienstknecht van de koning, en hij zoekt ze allemaal op die de uitnodiging al eerder gekregen hebben. En wat blijkt, gemeente? Ze willen niet. Ze verontschuldigen zich. Er wordt een woord in het Grieks gebruikt dat betekent: ze weigeren te komen. En hoe die dienstknecht ook aandringt, hoe hij zijn best ook doet om die overvloed en die heerlijkheid van zijn koning voor te stellen, ze komen niet. In ongeloof wijzen ze die dringende, liefdevolle nodiging af. Met drie voorbeelden laat de Heere Jezus in deze gelijkenis weten hoe die genodigden dat deden. Nee, dat doen ze niet op een brutale manier, maar heel beleefd en netjes komen ze, denken ze, met hun redenen om de nodiging af te wijzen: een akker gekocht, vijf paar ossen gekocht, een vrouw getrouwd. Dat zijn de redenen waarom ze de uitnodiging afwijzen. De eerste komt nog met een excuus: het is echt nodig dat ik mijn akker ga bekijken, daar kan ik echt niet omheen. De tweede doet dat niet meer, maar zegt gewoon heel kort: ik ga heen om de ossen te bekijken. En de derde heeft niet eens een excuus meer en zegt: ik kan nu niet komen.

Wie worden daar nu in de eerste plaats mee bedoeld, gemeente? Die personen die Jezus aanwijst, die genodigden die niet willen komen? Dan denk ik aan het eerste hoofdstuk van het evangelie van Johannes. Daar schrijft de evangelist over de komst van de Heere Jezus Christus naar deze aarde, en dan zegt hij: *Hij is gekomen tot het Zijne, en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen*. (Johannes 1:11) Dat is allereerst het bondsvolk Israël, waar de Heere Jezus Zelf uit voortgekomen is. Door heel het Oude Testament, vanaf de moederbelofte, ging steeds de nodiging uit om te komen. Want straks, in de volheid van de tijd, zal Christus daadwerkelijk komen. Heel de tijd van het Oude Testament klonken de beloften en de oproep om te komen. Maar toen de volheid van de tijd aangebroken was, toen het Koninkrijk van God inderdaad nabij gekomen was, hebben ze Hem niet aangenomen, maar in hoogmoed afgewezen.

Hoe komt dat toch? Waarom deden die Israëlieten dat nou toch? Waarom deed het grote deel van het volk Israël dat? Weet u, die mensen wilden niet als een goddeloze door het geloof in Christus zalig worden, maar ze wilden rechtvaardig zijn door het doen van de wet. Ze dachten dat ze rechtvaardig waren omdat ze de wet hielden. Daarom hadden deze mensen geen behoefte aan een Zaligmaker, geen dringende behoefte aan een Middelaar en een Verlosser. En daarom hebben ze de nodiging afgewezen.

Wat was die nodiging ook alweer, gemeente? *Komt, want alle dingen zijn gereed*. Dat wil zoveel zeggen als: Komt, want alle dingen zijn volbracht. Alle dingen zijn verdiend door Christus. En deze Christus, gemeente, is ook aan u en aan jou voorgesteld als de enige weg om weer met God verzoend te worden. Deze Christus, Die hier uitgestald werd elke keer als er gepredikt wordt, als een volkomen Zaligmaker Die werkelijk alles gedaan heeft om een verloren zondaar te kunnen behouden. Een jaar lang hebt u, heb jij deze boodschap gehoord. Elke dag als je je Bijbeltje opende, kwam datzelfde Woord tot je. 365 dagen lang, elke zondag, en ook door de week als er Bijbellezingen waren, gingen de deuren van Gods huis open. Te midden van al die preken die gehouden werden, was daar de roep: *Kom, kom, want alle dingen zijn gereed*.

Als je dan bedenkt, gemeente, dat er geen land in deze wereld is in onze tijd waarin er zoveel mogelijkheden in ons vaderland zijn om het Woord zuiver te kunnen horen en te kunnen lezen, dat je elk moment van de dag een preek kunt opzetten die zuiver, schriftuurlijk en bevindelijk is, en dat daarbij zoveel goede, bijbelgetrouwe boeken beschikbaar zijn om onderwijs te krijgen, wat zijn we

toch bevoorrecht, ontzaglijk bevoorrecht ten opzichte van andere delen in de wereld. En elke keer is daar die roep van hemels wege: *Kom, kom, want alle dingen zijn gereed*.

Maar wat zijn er nou veel mensen met verontschuldigingen. Wat zijn er veel genodigden die toch nog weigeren te komen en door Christus alleen behouden te worden. Wat is er veel harde onwil dat Hij Koning over die genodigden zou zijn. Wat wordt het bloed door vele genodigden nog steeds onrein geacht. Heb ik het over u? Heb ik het over jou? Wat een schande, wat een oneer, als je hier vanavond nog zit als een onbekeerde zondaar die nochtans genodigd is. Wat een schande, wat een oneer voor die roepende Koning, als je vanavond, op 31 december 2025, moet zeggen: ik ben nog precies dezelfde als op 1 januari. Onbekeerd, onverzoend, buiten Christus. Dat is wat.

Nee, je kunt niet zeggen dat je niet genodigd bent. Je mag het niet zeggen dat de roepstem niet klonk. Maar elke keer weer: Kom, kom, kom, want alle dingen zijn gereed. En dan zijn we nu vanavond op de grens van het oude naar het nieuwe jaar. En die grens van oud naar nieuw predikt altijd weer die grote grens, die weer dichter bij ons gekomen is: de grens tussen leven en dood, de grens tussen tijd en eeuwigheid. En dan, gemeente, o, *nog, nog is er plaats*. Maar er komt een tijd dat die plaats er niet meer is. Dan gaat de Heere de deur toesluiten, zoals we vorig jaar hebben overdacht op Oudjaarsavond: de deur van de ark gaat dicht. En dan is het te laat. Dan is die dure plaats, die Christus met dat bitter lijden en sterven verworven heeft, niet meer te krijgen. Dan zal dat verschrikkelijke oordeel, onbekeerde zondaar, waar worden voor je, wat de Heere Jezus uitspreekt in het 24ste vers: *Want Ik zeg ulieden, dat niemand van die mannen, die genood waren, Mijn avondmaal smaken zal*.

En wat blijft er dan toch over, gemeente? Wat blijft er dan over? Dan zul je geworpen worden in de buitenste duisternis. En dan zal het in je geweten hameren: Geen plaats meer, geen plaats meer, terwijl er wel een plaats was. Dat is je gepredikt. Maar toen zocht je altijd weer andere plaatsen. De een zoekt het in de wereld, de ander in zijn dagelijkse beslommeringen, weer een volgende in de zonde, en weer een volgende in zijn uitwendige godsdienst. Maar als je onbekeerd moet sterven, terwijl je onder zo'n rijke prediking hebt gezeten, dat het bloed in de prediking druppelde van de kansel, dat de Christus werd aangeboden, aangesteld en aangewezen, en je moet dan toch verloren gaan, dat is het vreselijkste, het vreselijkste wat denkbaar is. Dan kom je straks in de rampzaligheid, en dan zul je het moeten ondervinden: Er was plaats, er was plaats, maar nu niet meer.

O, wie is er vanavond nog onbekeerd? Wie is er nog onverzoend? Wie leeft er nog voort buiten Christus? Luister toch eens: *Nog*. O, dat woordje, dat ene woordje in onze tekst: *nog is er plaats*. Hoe ga je nou straks om twaalf uur de grens van de tijd over? Buiten die plaats, of door genade op die plaats? O, begin toch eens hier in de kerk, als je onder dit ernstige woord zit te luisteren, te bidden, te smeken. En ga straks biddend zo naar huis: Heere, Heere, trek mij toch, zo zal ik U nalopen.

Want kijk, gemeente, hoewel er velen genodigd waren, maar niet gekomen zijn, zorgt de Heere er toch voor dat Zijn werk niet voor niets is geweest. Ja, daar staat de Drie-enige God voor in, dat Zijn huis toch vol zal worden. En daarom klinkt het in vers 21b: *Ga haastelijk uit*. O, de dienstknecht moet opnieuw eropuit, met haast weer naar de stad, opnieuw te nodigen en gasten te brengen in het koninklijk paleis. Ja, hij moet zelfs buiten de stad gaan zoeken, naar degene die buiten zijn, op de wegen en in de heggen, om hen te dwingen te komen.

3. Een plaats door genade verkregen

Dat brengt ons bij onze laatste gedachte: een plaats door genade verkregen.

Daar gaat hij, die trouwe dienstknecht van de koning, opnieuw de stad in om te nodigen. En wie gaat hij nodigen? Armen die niets meer hebben, die alleen nog maar kunnen bedelen; verminkten, kreupelen, die geen voeten hebben om te gaan; blinden, die niets zien en de weg niet meer weten. Ze worden genodigd, de ellendigsten onder het volk, die bij de grote mannen niet in tel zijn. Die horen de boodschap dat de deuren van het koninklijke paleis juist voor hen open zijn. Zij horen de boodschap van de koning uit de mond van zijn dienstknecht: *Alle dingen zijn gereed. Kom maar, kom maar tot de feestmaaltijd van de koning*.

Maar dat is toch te groot? Zou dat nou echt waar zijn? Dat kan toch niet? Zo arm, zo ellendig, zo gebrekkig, zo blind. En ja, toch, voor die is het. Nee, ze weten zelf niet hoe ze moeten komen. De een wordt weerhouden door zijn armoede, de ander zegt: ik heb geen voeten om te gaan, en weer een volgende zegt: ik ben te blind, hoe moet ik de weg naar het paleis toch kunnen vinden? Maar geen nood. Wat had de koning ook alweer gezegd, gemeente, tegen zijn dienstknecht? *Breng ze hierin*. Dat betekent vanuit het Grieks: leid ze maar, neem ze maar bij de hand zo nodig, draag ze dan maar naar het koninklijk paleis. En toen zijn ze gekomen, overreed door de dienstknecht. En vele plaatsen in het koninklijke paleis worden gevuld.

Wie waren dat dan? Heel historisch waren dat degenen van het Joodse volk die tot waarachtige bekering gekomen waren, die door het geloof leerden vluchten tot Christus, die de Christus ontdekten in de beloften van het heilig evangelie. Ja, dat waren dikwijls de verachten onder het volk. En het is met name de evangelist Lukas die daar oog voor had. Ga het evangelie van Lukas maar na, dan kom je weer arme vrouwen tegen, dan kom je weer arme herders tegen. Hij heeft het over de verachte tollenaren, over de verachte zondaren. Maar dat zijn nou juist degenen waarvan de Heere Jezus gezegd heeft: Met zulken wil Ik eten en drinken.

En zo is het nog, gemeente. O nee, van nature is er bij niemand plaats voor Christus als de enige weg tot behoud. Maar de Heilige Geest gaat er plaats voor maken. En in het echte geestelijke leven zal de Heilige Geest dan altijd komen met de wet. De ontdekking van zonde en schuld is nodig. Nee, dat is geen voorwaarde om tot Christus te komen, maar als je ontdekt wordt aan je zonde en schuld, is het een bewijs dat Christus tot u gekomen is om als die Profeet en Leraar je te gaan onderwijzen in de heilige eisen van Gods wet. Want waaruit kent u uw ellende? Uit de wet Gods, die in de hand van Christus is. Ja, met recht worden zondaren gebracht tot het heil in Christus.

Dat zijn mensen die zelf niets meer hebben, die erachter komen: ik kan het ook zelf niet meer. Die weten ook zelf helemaal niets meer. Heb ik het over u? Heb ik het over jou? Ben je ook zo'n verloren schaap geweest dat dacht om te moeten komen, maar dat die goede Herder kwam met Zijn opzoekende zondaarsliefde, terwijl je door eigen schuld was afgedwaald en alle rechten was kwijtgeraakt dat de Heere zich nog over je zou ontfermen? Maar toen kwam Hij. En Hij zocht je op. En Hij begon je te onderwijzen in de weg die je gaan moet. Hij ging die verborgen raad van uw verlossing openbaren door de prediking van het evangelie. Zeg, is dat de vrucht geweest op de prediking in het jaar 2025?

O ja, er zijn er die kunnen ervan getuigen dat ze een plaatsje kregen in het Koninkrijk van God, dat ze een plaatsje kregen onder de prediking, zodanig dat de prediking kracht ging doen, dat ze een plaatsje kregen aan de tafel des Heeren, dat ze een plaatsje kregen aan de voeten van Christus. En waar zijn ze toen achter gekomen? Dat onuitsprekelijke wonder, dat ze altijd al een plaats hadden in de Middelaarshanden van Christus, Die het gezegd heeft: *Ik heb u in Mijn beide handpalmen gegraveerd*. (Jesaja 49:16) En dat ze door het onderwijs van het evangelie er zelfs achter gekomen zijn: Al heb ik me duizend maal uit de gemeenschap van God gezondigd, nochtans had ik altijd een plaatsje in het Vaderhart van God. Onuitsprekelijk wonder.

Nee, dat plaatsje hebben ze zelf niet ingenomen, maar dat plaatsje heeft Christus bereid, en op dat plaatsje heeft Christus hen gebracht. Hoe duidelijker dat mag worden in het geloofsleven, hoe groter wonder het is om nu een plaats te hebben gekregen, die duur verworven plaats in het Koninkrijk van Gods genade. Ja, dat wordt zo'n groot wonder ook als, na ontvangen genade, er weer van die tijden kunnen komen dat het zo donker kan worden, dat je weer zo moedeloos kunt worden, om dan toch weer te mogen geloven door het werk van Gods Geest en door de prediking van het Woord: Nochtans heb je een plaats bij Mij.

Nee, dit wonder kent een naamchristen niet. Dit wonder kent ook een schijngelovige, een hypocriet, niet. Dat zijn nou mensen die zelf een plaats ingenomen hebben. En dat kan. Want dan denk ik even aan een andere gelijkenis, die heel veel op deze gelijkenis lijkt, en die wij vinden in Mattheüs 22, waar ook een paleis geschilderd wordt waar een maaltijd aangericht staat, waar allemaal mensen mogen komen, die bekleed worden met het kleed van Christus' gerechtigheid. Maar er zit tussen die mensen iemand die dat kleed niet heeft. Hij zit daar zonder bruiloftskleed. Hij is nooit echt arm geworden in de beleving voor God, nooit echt een naakte, blinde zondaar geweest voor God. Hij wilde buiten de gerechtigheid en buiten het bloed van Christus zalig worden. Maar wie dat meent, die komt bedrogen uit, gemeente. En dat is echt vreselijk. Want op de vraag van de koning: *Hoe bent gij hier ingekomen, geen bruiloftskleed hebbende?* (Mattheüs 22:12), wist die man geen antwoord te geven. Hij verstomde. Ja, en toen moest hij iets meemaken dat te verschrikkelijk is om onder woorden te brengen.

John Bunyan heeft er ook op gewezen in zijn *Christenreis naar de eeuwigheid*. Toen Christen wandelde op dat smalle pad, waar hij gekomen was door de poort van de wedergeboorte, heeft hij daar een man ontmoet die heette Onkunde. Op bepaalde momenten is deze man met Christen meegelopen. Hoe kwam deze man op dat smalle pad naar de hemel? Nou, niet door het poortje, maar die was over de muur geklommen. Die heeft zelf die plaats ingenomen, terwijl Christen de plaats ontvangen had. En toen die man, Onkunde, bij de hemelpoort aankwam, deed hij een verschrikkelijke ontdekking: hij had geen geldig toegangsbewijs tot de hemel. Hij was niet door recht zalig geworden. En dan beschrijft John Bunyan zo aangrijpend dat de engelen kwamen om die man van voor die hemelpoort alsnog te brengen naar het eeuwige verderf. En zo zag ik, zo schrijft Bunyan, dat er een weg naar de hel was, zowel van de hemelpoort af als vanaf de stad Verderf. Ontzaglijk.

Maar hoe anders is het met die geestelijke armen, die verminkten, die kreupelen, die blinden, die verlorenen die alles kwijt zijn, die God kwijt zijn, die in de schuld staan bij God en niet weten hoe ze daarvan verlost moeten worden. O, zulken worden nu opgezocht door de goede Herder. Bij zulken is het meer dan alleen de roep: *Kom, want alle dingen zijn gereed*. Ja, ze worden ook gegrepen, ze worden ook gebracht om aan des konings tafel te mogen zitten. En ze zullen tot hun grote verwondering mogen horen: Alle dingen zijn volbracht, alle dingen zijn gereed. Zij zullen Christus ontdekken in de prediking van het evangelie, Die tot hen zegt: *Ik ben de Weg om u tot God te brengen. Ik ben de Borg Die uw schuld heeft betaald. Ik ben Jezus, de Zoon van David, Die tot u komt met de vraag: Wat wilt gij, dat Ik u doen zal?* (Markus 10:51) En Ik ben het Die antwoord kan geven op uw vraag: *Heere, dat ik ziende mag worden*. (Markus 10:51) Ja, Ik ben het Die u toeroept: *Uw geloof heeft u behouden*. (Markus 10:52)

Kijk, dat is nu het liefste werk van de goede Herder: om een verloren zondaar op te zoeken. Ja, Hij daalde er zelfs voor af in de diepe verlorenheid. En als Hij ze vindt, o, dan brengt Hij ze Zelf terug in de gemeenschap met God. En laat Hij weten dat Hij alle zonden heeft weggedragen, dat er vergeving is door Zijn bloed, dat er verzoening is aangebracht door Zijn offer op Golgotha. En dat laat Hij weten door de verkondiging van het Woord, want *God was in Christus de wereld met*

Zichzelven verzoenende, hun zonden hun niet toerekenende; en heeft het woord der verzoening in ons gelegd. (2 Korinthe 5:19) En Hij zendt Zijn knechten uit met het woord der verzoening, met de zaken der verzoening in de monden en in de harten van Gods knechten, opdat ze het mogen uitdelen. Daarom moeten ze eropuit om tot dit heil te nodigen en zondaren te mogen brengen aan Jezus' voeten.

Zo ging de dienstknecht van de koning eropuit, gemeente, als een trouwe dienstknecht. En als hij terugkomt en er velen in die zaal gebracht zijn, dan zegt hij tegen zijn meester: *Heere, het is geschied, gelijk gij bevolen hebt, en nog is er plaats*. (Lukas 14:22) En wat hoort die dienstknecht dan? Dan moet hij er nog een keer op uit, nu niet in de stad, maar erbuiten, op de wegen, onder de heggen, want daar bevinden zich ook nog mensen die gebracht moeten worden tot het paleis van de koning. Wie zijn dat dan? Dat zijn de daklozen, dat zijn de zwervers, degene die niet bij het volk horen. Ja, ze moeten zelfs gedwongen worden. Het is het beeld van de heidenvolken, buiten het Joodse volk. Ze moeten gedwongen worden. Dus het nodigen op zich is nog niet genoeg, en het brengen ook niet. Ze moeten echt gedwongen worden. Dat woord daar betekent: met smeekbeden proberen, een zondaar te overreden om te gaan. Het is een aandringen, een blijvend aandringen, met de volmacht van de koning.

Ja, daar worden nu de heidenen mee bedoeld, gemeente. Daar worden wij mee bedoeld. En wat is er een weerstand te bespeuren bij een mensenkind dat in zonde ontvangen en geboren is. Wat een ongeloof is er te vinden bij onbekeerde mensen. Wat is het dikwijls voor Gods knechten een ploegen op de rotsen. Wat geeft het dikwijls een strijd voor de dienaren van Christus om te dwingen in te gaan. O, als een knecht des Heeren voor een gemeente staat in de wetenschap dat er onder het volk nog onbekeerde, ongelovige mensen zijn die nog in hun doodstaat liggen, en hij moet dan gaan preken, en hij zou alleen maar op die doodstaat van die mensen zien, dan zou de moed in de schoenen zinken. O, als een dienaar voor de gemeente staat in de wetenschap, in het besef: Nu zijn er hier onder het volk die gelijk zijn aan dat dal van de dorre doodsbeenderen, en hij zou toch een ogenblik geen oog hebben voor de almachtige werking van de Heilige Geest, wat zouden Gods knechten dan moedeloos worden. *Zullen deze beenderen levend worden?* (Ezechiël 37:3)

Daarom is het elke keer weer nodig voor Gods knechten: hoofd omhoog en het hart naar boven. Daar woont een almachtige Koning, zo'n almachtige Koning Die Zijn Geest uitgezonden heeft naar de aarde. En dan hoeven Gods knechten het niet te doen. Ze kunnen het ook niet doen. Ze hoeven alleen maar te prediken, te nodigen: *Kom, kom, alle dingen zijn gereed*. En ondertussen smeken om de krachtige werking van de Heilige Geest. En dan kom je er als zondaar wel achter dat je inderdaad gedwongen moet worden. O, die onwil van een mens, gemeente. Maar de Heere weet raad ermee. Hij heeft er zelfs een belofte voor laten optekenen in Zijn Woord: *Uw volk zal zeer gewillig zijn op den dag Uwer heirkracht*. (Psalm 110:3) Want Zijn raad zal bestaan, Zijn welbehagen gaat door, gelukkiglijk door, met zegen door.

En daarom laat de Heere de gemeente van Rotterdam-Kralingen niet eerder het jaar 2025 uitgaan, voordat Hij het Zijn knecht nog een keer heeft laten uitroepen: *Kom, kom toch, want alle dingen zijn gereed. Want nog, nog is er plaats*. Hoor je het, u die deze plaats nog niet kent? Nog een keer gaat dit jaar de nodiging uit. Nog een keer laat Christus door Zijn knecht tot u en jou zeggen: *Laat u met God verzoenen*. (2 Korinthe 5:20) Nog een keer laat Hij het horen: *Er is een plaats bij Mij,* zelfs voor de grootste der zondaren. Nog klinkt Zijn stem, ook tot degenen die de Heere vrezen, maar misschien vanavond afgedwaald zijn: *Keert weder, keert weder, Mijn afkerige kinderen, en Ik zal uw afkeringen genezen*. (Jeremia 3:22)

Nog roept Hij het toe aan een verslagen, verbroken zondaar in ons midden, die zo van verre staat en alleen nog maar kan zuchten: O God, wees mij, de zondaar, genadig: N*og is er plaats bij Mij. Kom, kom, want alle dingen zijn gereed*. O, laat deze preek, dit laatste woord in het jaar 2025, dan mogen leiden tot het ootmoedige smeekgebed:

In dit leven is een pad,
Slechts door weinigen betreden;
Maar die ooit die weg betrad,
Wordt geleid naar 't hemels Eden.

't Is een weg van droevig ween,
Maar van zoete vreugde tevens,
Vaak door donk're nevelen heen,
't Is de nauwe weg des levens.

Heere, dat mij de laagste plaats,
Op die heilsweg zij gegeven;
Want niemand heeft ooit zoveel kwaads,
Tegen zoveel licht bedreven.

Op de heuvel Golgotha,
Staat een kruispaal opgeheven;
Als ik daarheen de ogen sla,
Wordt mij alle schuld vergeven.

Onder de ijzeren nagelpunt,
Die Uw voeten houdt verbonden,
Zij een plaatsje mij vergund,
Waar ik mag treuren om mijn zonde.

Geef, geef mij er de laagste plaats,
Zo Gij mij een plaats wilt geven;
Nooit heeft iemand zoveel kwaads,
Tegen zoveel licht bedreven.

Amen.